

n^{te} - leddstesten for divergens

Hvis $a_n \not\rightarrow 0$

så divergerer $\sum a_n$.

Hvorfor:

Hvis $\sum a_n$ konvergerer,
så må $a_n \rightarrow 0$

(Fordi

$$a_n = S_n - S_{n-1}$$

$$\rightarrow L - L = 0$$

(NB! $\sum a_n$ kan divergere
selv om $a_n \rightarrow 0$!)

$\sum a_n$ med $a_n \geq 0$:

To muligheter:

(i) $\sum a_n < \infty$ (konvergens)

(ii) $\sum a_n = \infty$ (divergens mot ∞)

Hvorfor? Følgen av delsummer

$$S_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n$$

er ikke-avtagende:

$$S_1 \leq S_2 \leq S_3 \leq \dots$$

så derfor enten:

(i) S_n har øvre skranke og konvergerer

eller

(ii) S_n vokser ubegrenset

Integraltesten

Anta

$$a_n = f(n) \quad (n \geq N)$$

et heltall ≥ 1

der

- $f(x)$ er kont. på $[N, \infty)$
- $f(x) \geq 0$
- f er avtagende

Da har vi at

$$\sum_{n=N}^{\infty} a_n$$

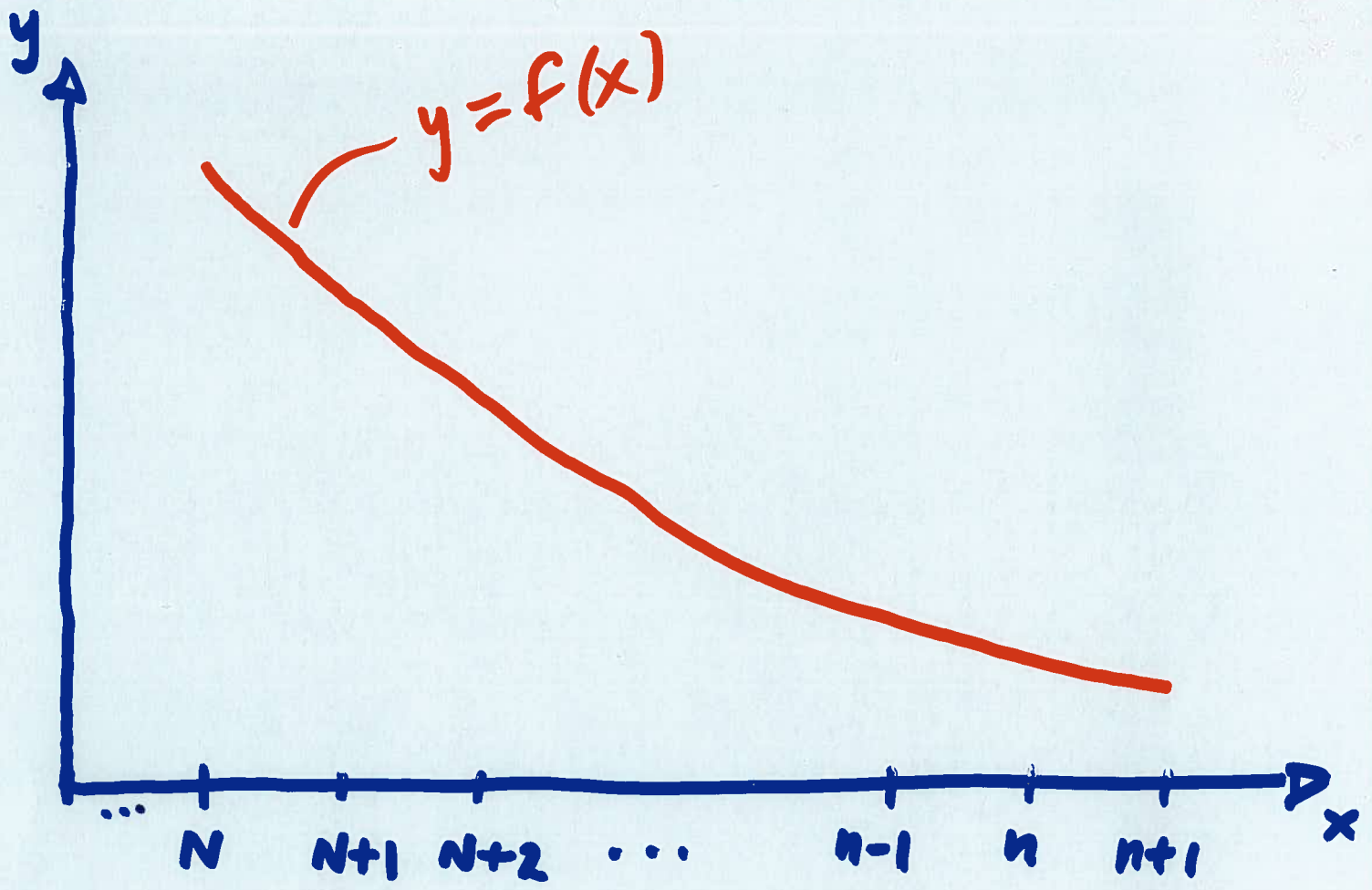
og

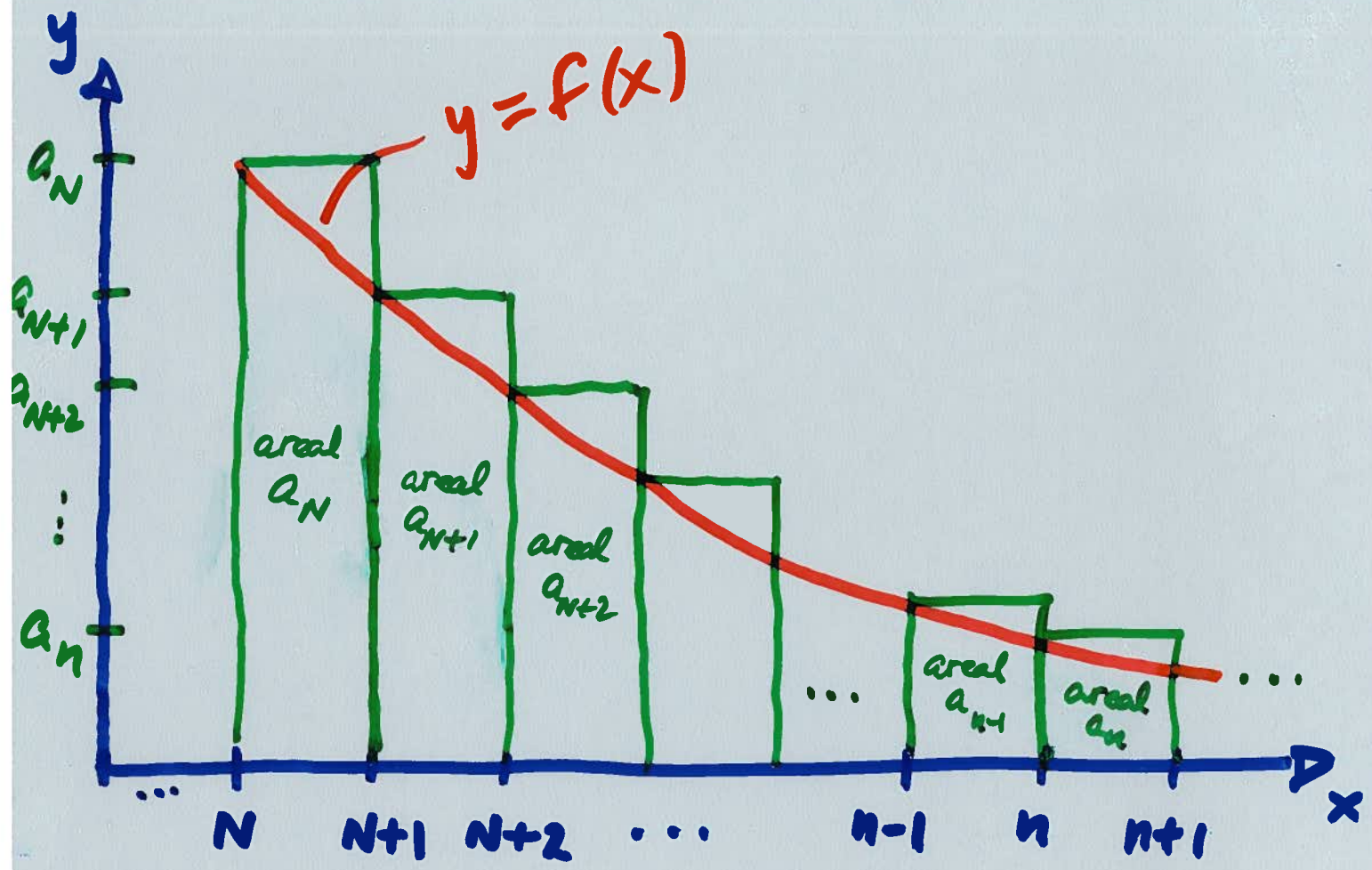
$$\int_N^{\infty} f(x) dx$$

enten begge konvergerer

eller begge divergerer.

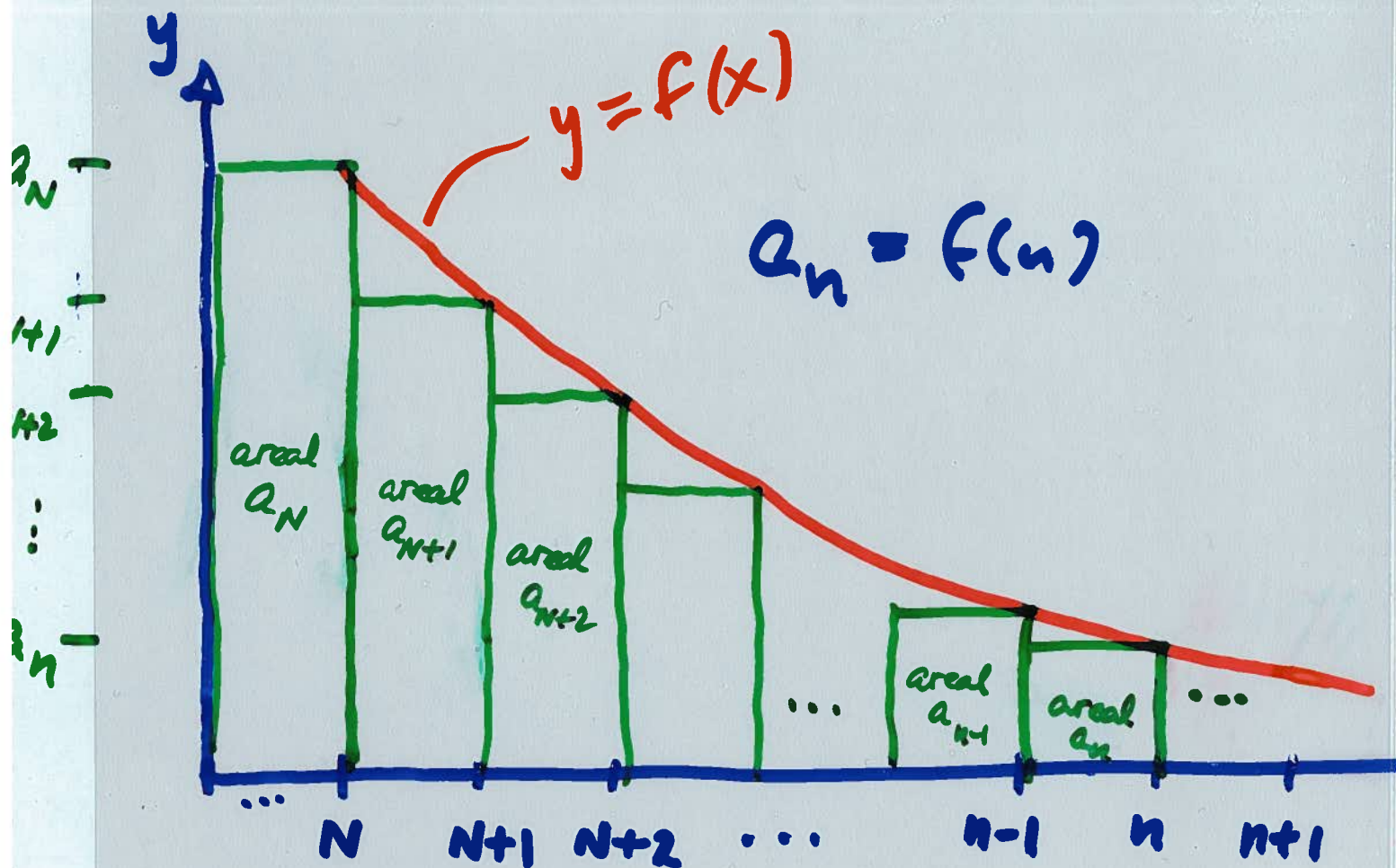

Sammenligner arealer:

$$(1) \quad a_N + a_{N+1} + \dots + a_n > \int_N^{n+1} f(x) dx$$

$$(2) \quad a_{N+1} + \dots + a_n < \int_N^n f(x) dx$$

Sammenligner arealer:

$$(1) \quad a_N + a_{N+1} + \dots + a_n > \int_N^{n+1} f(x) dx$$

$$(2) \quad a_{N+1} + \dots + a_n < \int_N^n f(x) dx$$

Feilestimat for integraltesten

- Anta konvergens:

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n = S < \infty$$

dvs.

$$S_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} S.$$

- Se på feilen

$$\begin{aligned} S - S_n &= a_{n+1} + a_{n+2} + \dots \\ &= \sum_{k=n+1}^{\infty} a_k \end{aligned}$$

- Har estimat:

$$\int_{n+1}^{\infty} f(x) dx \underset{\uparrow \text{fra (1)}}{\leq} S - S_n \underset{\uparrow \text{fra (2)}}{\leq} \int_n^{\infty} f(x) dx$$

dvs.

$$S_n + \int_{n+1}^{\infty} f(x) dx < S < S_n + \int_n^{\infty} f(x) dx$$

① Sammenligningstest

Anta

$$0 \leq a_n \leq b_n$$

(i) $\Sigma b_n < \infty \Rightarrow \Sigma a_n < \infty$

(ii) $\Sigma a_n = \infty \Rightarrow \Sigma b_n = \infty$

② Grense sammenligningstest

Anta $a_n \geq 0$ og $b_n > 0$.

• Hvis $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = c$, der $0 < c < \infty$,
så vil

$$\Sigma a_n \text{ og } \Sigma b_n$$

enten begge konvergere eller
begge divergere

• $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = 0$ og $\Sigma b_n < \infty \Rightarrow \Sigma a_n < \infty$

• $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \infty$ og $\Sigma b_n = \infty \Rightarrow \Sigma a_n = \infty$

Forholdstest for $\sum a_n$

med $a_n > 0$.

Anta

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \rho$$

eksisterer.

Da har vi

- $\rho < 1 \Rightarrow \sum a_n < \infty$ (konvergens)
- $\rho > 1 \Rightarrow \sum a_n = \infty$ (divergens mot ∞)
- $\rho = 1$ ingen konklusjon
  - ifr. eksemplene $\sum \frac{1}{n}$ og $\sum \frac{1}{n^2}$

Rottest for $\sum a_n$ med $a_n \geq 0$.

Anta at

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = \rho$$

eksisterer.

Da har vi:

- $\rho < 1 \Rightarrow \sum a_n < \infty$ (konvergens)
- $\rho > 1 \Rightarrow \sum a_n = \infty$ (divergens mot ∞)
- $\rho = 1$ ingen konklusjon

↳ jfr. eksemplene
 $\sum \frac{1}{n}$ og $\sum \frac{1}{n^2}$